

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»**

МАУП

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ЕКОНОМІКИ ТА
БІЗНЕСУ**

Кафедра фінансів, банківської та страхової справи

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ПІДГОТОВКИ, НАПИСАННЯ ТА ЗАХИСТУ
КУРСОВОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ
«ФІНАНСОВИЙ РИНОК»**

(для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем)

Київ 2024

Підготовлено к.е.н., доцентом кафедри фінансів, банківської та страхової справи Брюховецькою І.О.

Розглянуто на засіданні кафедри фінансів, банківської та страхової справи ННІУЕБ (протокол № 1 від 30.08.2024 р.).

Рекомендовано Науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу.

Затверджено Вченою радою Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу (протокол № 3 від 03.09.2024 р.).

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 10 від 25.09.2024 р.).

Брюховецька І. О. Методичні рекомендації щодо підготовки, написання та захисту курсової роботи з дисципліни «Фінансовий ринок» : для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» / І. О. Брюховецька. – Київ : ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом», 2024. – 39 с.

Методичні рекомендації призначені для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Вони містять загальні положення, тематику, вимоги до змісту, структури та оформлення курсової роботи з дисципліни «Фінансовий ринок». Розглянуто основні етапи її підготовки, проведення дослідження, порядок захисту та критерії оцінювання. Рекомендації спрямовані на забезпечення належного рівня виконання курсової роботи відповідно до вимог освітнього процесу.

© ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом», 2024

ЗМІСТ

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	4
2. ОСНОВНІ ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	12
3. СТРУКТУРА І ЗМІСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ	15
4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	19
5. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ТА ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	26
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	28
ДОДАТКИ.....	33
<i>Додаток А</i>	33
Тематика курсових робіт з дисципліни «Фінансовий ринок».....	33
<i>Додаток Б</i>	35
Зразок оформлення титульної сторінки курсової роботи.....	35
<i>Додаток В</i>	36
Зразок оформлення змісту курсової роботи.....	36
<i>Додаток Г</i>	37
Форма рецензії курсової роботи.....	37
<i>Додаток Д</i>	38
Приклади бібліографічного опису окремих видів документів	38

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Фінансовий ринок є основою грошово-кредитної системи держави, головною ланкою її економіки. Стан цього ринку впливає на формування загальнодержавних і регіональних грошових фондів. Чим стійкіше його фінансове становище, тим забезпеченіше держава та її структури, тим повніше задовольняються соціальні й інші потреби суспільства. Роль та значення фінансового ринку обумовлені ще й тим, що він обслуговує сферу матеріального виробництва, у якій створюються внутрішній валовий продукт і національний доход, а отже, і можливості країни стосовно надходження коштів в бюджет. Усі перераховані вище пріоритети фінансового ринку потребують відповідного вивчення й осмислення.

Формування конкурентоздатної економіки потребує вирішення низки найважливіших проблем, і насамперед: зміцнення національної валюти України, перебудови бюджетного планування і фінансування; утворення та удосконалення фінансового ринку та системи управління фінансовими ресурсами як на підприємстві, так і в галузях в цілому по народному господарству; зміцнення самостійності і відповідальності господарюючих суб'єктів. Все це потребує наукової та економічної оцінки.

«Фінансовий ринок» є нормативною дисципліною освітньо-професійної підготовки бакалаврів зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Курсова робота з цієї дисципліни являє собою один з елементів бакалаврської підготовки зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», який дозволяє підготувати висококваліфікованих фінансистів, не тільки надати їм знань, а й залучити до науково-дослідницької роботи.

В умовах становлення фінансових ринкових відносин необхідно підвищити рівень знань і відповідно підготовку спеціалістів у цих питаннях. Майбутні фахівці повинні вміти об'єктивно оцінювати економічні процеси, що відбуваються в суспільстві: розуміти суть і тенденції розвитку фінансових

відносин, фінансових ринків і їхніх особливостей у фінансовій сфері, а також у сфері міжнародних фінансів, фінансів господарських одиниць.

Курсова робота з дисципліни «Фінансовий ринок» передбачає систематизацію, поглиблення і закріплення теоретичних і практичних знань із даної дисципліни та застосування їх при вирішенні конкретних виробничих фінансово-економічних ситуацій, розвиток навичок самостійної творчої роботи, досягнення вміння аргументувати власну точку зору, проводити розрахунки, узагальнювати й аналізувати фінансову звітність підприємств та фінансових установ.

Мета написання курсової роботи – поглибити та закріпити отримані здобувачем вищої освіти теоретичні та практичні знання та вміння з дисципліни «Фінансовий ринок» та суміжних дисциплін; набуття навичок роботи з нормативно-довідковою документацією та фінансовою звітністю підприємств та фінансових установ; формування вмінь самостійного пошуку, виявлення проблемних питань, вивчення, узагальнення необхідної інформації з обраної теми.

Підготовка курсової роботи є індивідуальною творчою працею, яка передбачає поглиблене вивчення та розроблення однієї з актуальних проблем теорії та практики фінансів, організацію фінансових відносин суб'єктів господарювання, формування дієвих механізмів функціонування фінансів підприємств і фінансової системи в цілому, а також формування навичок самостійної роботи та вирішення конкретних економічних завдань.

Зміст такої форми навчання, як курсова робота, обумовлює її функції, базисом яких є надання здобувачам вищої освіти навичок:

- підбирати, систематизувати й аналізувати необхідну інформацію в межах об'єкта та предмета дослідження;
- виявляти базові та похідні причини виникнення певних фінансово-економічних явищ, з'ясувати їх вплив на об'єкт і предмет дослідження;
- вести науковий пошук, узагальнювати різні методичні підходи та концепції, чітко аргументувати власну точку зору з досліджуваної проблеми;

- розробляти пропозиції щодо вирішення наявних проблем з урахуванням зарубіжного досвіду, обґрунтуванням можливостей його застосування в умовах національних особливостей.

Для досягнення мети та реалізації зазначених функцій необхідно виконати наступні завдання:

- використання отриманих теоретичних знань та практичних навичок здобувачами вищої освіти у вирішенні конкретних фінансових проблем;
- планування роботи по підготовці курсової роботи, вивченню діючих нормативних актів, чинного законодавства, монографій, навчальних посібників, спеціальної періодичної літератури з питань фінансів;
- використання наукових досягнень з обраної теми та сформувані при цьому особисті думки, висновки та пропозиції.

У курсовій роботі необхідно показати вміння правильно використовувати теоретичні положення економічної науки, вміння користуватися науковим апаратом, як загальноприйнятою економічною, так і спеціальною фінансовою термінологією, висловлювати свою точку зору з питань, що розглядаються; уміти зробити науково обґрунтовані висновки та конкретні пропозиції з вирішення виявлених під час аналізу фінансово-економічних проблем і вдосконалення сучасних фінансових і організаційно-економічних механізмів.

Курсова робота повинна бути виконана на високому теоретичному рівні з використанням досвіду практики в області фінансів. При підготовці курсової роботи здобувачі вищої освіти повинні показати знання з теорії фінансів та фінансового ринку, законодавчих та нормативних документів України, сучасних засобів комп'ютерної техніки та вміння їх використовувати, розробити пропозиції щодо поліпшення операційної, фінансової та інвестиційної діяльності підприємств.

Обговорення проблемних питань з викладачем – керівником курсової роботи здійснюється на індивідуально-консультативних заняттях з підготовки та захисту курсової роботи (якщо їх проведення передбачено робочим навчальним

планом з дисципліни) або на консультаціях викладача відповідно до затвердженого розкладу.

Обов'язками керівників є:

- консультування здобувачів вищої освіти з питань вибору теми роботи, розроблення її плану, добирання спеціальної літератури, підготовки окремих розділів;
- контроль за дотриманням здобувачем вищої освіти регламенту підготовки курсової роботи;
- рецензування курсової роботи з ґрунтовною характеристикою її якості відповідно до критеріїв оцінювання.

Курсова робота повинна містити елементи наукового дослідження: практична цінність, системний підхід до вирішення поставленої проблеми, використання сучасної методології і результатів наукових розробок, наявність елементів творчості.

Виконання курсової роботи здійснює здобувач за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти до завершального етапу навчального процесу – написання та захисту бакалаврської роботи.

Основною вимогою, яку ставлять перед здобувачем вищої освіти, які працюють над курсовими роботами, є самостійне і творче їх виконання. Інколи можна спостерігати, що здобувачі вищої освіти зловживають цитатами, запозиченими із статей, монографій, підручників та з мережі Internet, тільки сполученими окремими власними фразами. Звичайно, що така робота не може бути позитивно оціненою.

Здобувач повинен дотримуватися також принципів академічної доброчесності.

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

Порушенням академічної доброчесності вважається:

1. **академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства; формою академічного плагіату є самоплагіат, що полягає у відтворенні без посилання на джерело інформації власних раніше опублікованих текстів;
2. **фабрикація** – фальсифікація результатів досліджень, посилань, або будь-яких інших даних, що стосуються освітнього процесу;
3. **обман** – надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу;
4. **списування** – використання без відповідного дозволу зовнішніх джерел інформації під час оцінювання результатів навчання;
5. **хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна чи послуг матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної вигоди в освітньому процесі.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження навчального курсу;
- відрахування із закладу освіти (крім осіб, що здобувають загальну середню освіту).

Компетентності із академічної доброчесності, що їх має набути здобувач Серед результатів навчання здобувача із академічної доброчесності виділимо здатність:

- діяти у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики;
- самостійно виконувати навчальні завдання;
- коректно покликатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей;
- усвідомлювати значущість норм академічної доброчесності, оцінювати приклади людської поведінки відповідно до цих;
- оцінювати приклади людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності;
- давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх із моральними та професійними нормами, та інші.

Для якісного академічного письма здобувачі мають опанувати знання й навички:

- шукати, обирати й оцінювати якість джерел;
- робити нотатки, завжди вказуючи джерело;
- виділяти головні думки в тексті;
- підсумовувати текст та ідеї;
- перефразувати чужі думки своїми словами стисло, детально, без зміни змісту цих думок;
- правильно описувати посилання на джерело;
- правильно цитувати;

- знати про форми академічного плагіату і про шляхи запобігання йому;
- формулювати і чітко висловлювати власні думки;
- знати структуру академічного тексту;
- вміти виокремити текст цитат у власному тексті;
- володіти іноземними мовами, передусім англійською.

Варто нагадати, що кожна надрукована на папері або у всевітній комп'ютерній мережі думка має власника, а її несанкціоноване використання є крадіжкою чужої інтелектуальної власності, за що передбачене покарання. Тому варто бути надзвичайно уважними, цитуючи українські публікації, викладаючи зміст іноземних оригіналів, використовуючи інформацію з мережі Internet.

Починаючи дослідження, варто познайомитись з найновішою літературою з даної теми. Новіші праці, як правило, є повнішими і точнішими. Крім того, дослідження теми варто починати з узагальнюючих праць, які дозволять охопити проблемне поле дослідження, а відповідно більш чітко окреслити проблемні позиції, які потребують вирішення.

Будь-яке дослідження ґрунтується на працях попередників. При виконанні дослівних виписок, які пізніше в тексті можуть стати цитатами, слід бути особливо обережними. Переписувати слід дослівно, включно з помилками і знаками пунктуації. Цитування варто звести до мінімуму і вдаватися до нього лише тоді, коли воно справді необхідне.

Цитуючи, слід дотримуватися кількох формальних правил:

1. Цитата має бути дослівною;
2. Цитата не має бути надто довгою;
3. Цитата має подаватися у лапках і супроводжуватися посиланням на джерело у примітці;
4. Вилучення певних фрагментів, яке дозволяє уникнути довгого цитування, позначається трикрапкою - ...;
5. Пояснення, які розривають текст цитати, подаються у квадратних дужках - [];

6. Цитати, які є незавершеним реченням, граматично узгоджуються із авторським текстом.

Перефразовування (переказування), як правило, становить матеріал для більшої частини тексту курсової роботи. Це означає, що вже на етапі нотаток здобувач вищої освіти починає писати текст своєї праці. Слід прагнути передати думку автора як найближче до оригіналу з використанням власної лексики.

Для уникнення плагіату слід дотримуватись таких підходів: виділити основні ідеї, змінити структуру речень, використовувати синоніми або слова з подібним значенням, змінювати форми слів. При цьому наприкінці речень обов'язково мають бути посилання. Узагальнення дозволяє одним реченням передати зміст цілого розділу або цілої авторської праці.

Після опрацювання різноманітних джерел та літератури постає проблема виділення достовірних фактів. Факти – основа будь-якого дослідження і тому перевірка їхньої істинності (верифікація) невіддільна від роботи із довідковим апаратом. Перевірка достовірності інформації, яку зустрічаємо у джерелах, може вимагати різних розумових операцій. Часом найефективнішими кроками можуть бути звернення до довідкової літератури чи порівняльний аналіз відомостей, які містяться у різних документах. Важливо також вирішити, чи твердження походить із надійного джерела. Тому варто звернути увагу на репутацію джерела інформації, а також на компетентність її автора. Додатково звертаємо увагу на те, первинним чи вторинним є джерело, на яке посилається автор.

Після встановлення істинності фактів постає питання осмислення та віднаходження зв'язків і залежностей між явищами і подіями. На цьому етапі створюється власне наукове знання. Дослідник намагається осмислити і зіставити наявні в його розпорядженні факти, порівняти можливі трактування цих фактів, відстежити тенденції і закономірності. На цьому етапі здобувач вищої освіти найповніше реалізує своє право на власне розуміння феномену чи сюжету, які є темою курсової роботи.

Курсова робота, в якій буде виявлено ознаки плагіату знімається з розгляду, а її авторів виставляється оцінка «незадовільно». Здобувач вищої освіти пише нову курсову роботу на іншу тему.

Дані методичні рекомендації містять загальні вимоги до організації процесу виконання курсової роботи з дисципліни «Фінансовий ринок», її структури і змісту, порядку оформлення та захисту.

2. ОСНОВНІ ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Процес підготовки курсової роботи передбачає наступні етапи:

- вибір теми курсової роботи;
- постановка мети і конкретних завдань дослідження;
- визначення предмета, об'єкта та методів дослідження;
- розробка плану дослідження;
- узагальнення законодавчої бази, нормативно-правових, інструктивних та науково-методичних матеріалів, що стосуються обраної теми;
- збір та систематизація практичного матеріалу з обраної теми;
- підготовка теоретичного, аналітичного та проектного розділів дослідження, формулювання відповідних висновків;
- оформлення роботи згідно встановлених вимог;
- захист курсової роботи.

Вибір теми курсової роботи відбувається з урахуванням рекомендованої кафедрою фінансів тематики та працевлаштування слухача магістратури. Тематика курсових робіт надана у додатку А. В окремих випадках, при умові узгодження з викладачем, тему курсової роботи може бути змінено.

Теми курсових робіт обираються, як правило, для банківських та небанківських фінансових установ, а саме для комерційних банків, страхових компаній, інвестиційних фондів, недержавних пенсійних фондів, кредитних спілок, ломбардів тощо.

Обрана тема курсової роботи, за переліком та узгоджена з науковим керівником, закріплюється за здобувачем вищої освіти щонайменша за місяць до захисту курсової роботи.

Актуальність теми курсової роботи мусить бути обґрунтованою. Тематика курсових робіт охоплює проблеми діяльності щодо надання фінансових послуг як банківськими, так і небанківськими фінансовими інститутами і може розкриватися як на конкретних прикладах, так і на матеріалах офіційних публічних джерел: державної статистики, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, саморегулюючих організацій, Національного банку України.

Наступним етапом після затвердження теми курсової роботи є підбір необхідної літератури. Виходячи з обраної теми здобувач вищої освіти самостійно підбирає необхідний інформаційний матеріал. До нього відносяться бібліографічні, інформаційні і довідкові видання, статистичні та фактичні матеріали законодавчо-нормативні документи тощо.

Відбирати потрібно оптимальний обсяг інформації, необхідний для розкриття теми курсової роботи, її основних проблем.

Здобувач вищої освіти має зібрати, накопичити й узагальни факти. Ретельно проаналізувати літературні джерела, занотувати окремі положення як складові майбутньої курсової роботи. Матеріали для підготовки курсової роботи збираються цілеспрямовано, залежно від мети і завдань дослідження. Склад і структура цих матеріалів мають відповідати темі курсової роботи.

В економічних дослідженнях важливим джерелом інформаційного матеріалу є робота з літературою, даними офіційної державної статистики та звітними даними підприємств, установ, організацій. Збір матеріалу обов'язково має супроводжуватись його аналізом і критичним оцінюванням. По дискусійних питаннях необхідно дати критичну оцінку позицій авторів і висловити власну думку.

Здобувачу вищої освіти необхідно опрацювати літературні джерела, які містять відомості про об'єкт і предмет дослідження, основні теоретичні основи його вивчення.

Особливу увагу здобувач вищої освіти має звернути на монографічну літературу, де розкриті раніше проведені дослідження як вітчизняними, так і зарубіжними вченими по темі курсової роботи.

Обов'язково потрібно ознайомитись із останніми публікаціями у періодичній літературі за 2-3 роки. Доцільно використовувати матеріали науково-практичних конференцій.

На використаний матеріал потрібно давати посилання на номер джерела та сторінку.

Крім літературних джерел необхідно використати статистичні дані та фактичні дані конкретного підприємства, вихідна інформація обов'язково подається у додатках до курсової роботи.

Важливим джерелом інформаційного забезпечення є база даних мережі Internet, зокрема офіційні сайти державних установ.

На основі підбраного інформаційного матеріалу до теми курсової роботи складається список використаної літератури.

Після цього здобувач вищої освіти приступає до опрацювання підбраного і узагальненого інформаційного матеріалу.

Опрацювання літератури супроводжується вивченням літературних джерел та випискою окремих важливих на душу здобувача вищої освіти теоретичних положень, фактів, цифр з обов'язковим посиланням на авторів і джерела, з яких взято матеріал для написання курсової роботи.

Опрацьовуючи літературні джерела, здобувач вищої освіти повинен навчитись систематизувати джерела, правильно їх оцінити та визначити головні аспекти, що стосується теми курсової роботи.

Складання плану є обов'язковим елементом курсової роботи. План визначає загальну спрямованість дослідження, дозволяє логічно пов'язати окремі питання теми розмістити їх у певній послідовності.

Всі питання теми курсової роботи пов'язані єдиною метою дослідження. Починають розкриття теми курсової роботи із загальних теоретичних положень, потім перейти до аналізу конкретного фактичного матеріалу окремого підприємства чи конкретного явища.

Здобувач вищої освіти самостійно складає план курсової роботи, узгоджує його з керівником, корегує при потребі і подає на затвердження.

План розробляють, виходячи із вибраної теми, мети і завдань. План повинен включати зміст, теоретичне питання, аналітичну частину, шляхи покращення того чи іншого процесу, висновки і пропозиції, список використаної літератури і додатки (при потребі).

Розробка плану є завершенням підготовчого стану, Наступний етап написання тексту курсової роботи.

3. СТРУКТУРА І ЗМІСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота повинна бути виконана згідно плану за обраною темою, який погоджено з науковим керівником курсової роботи з навчального курсу «Фінансовий ринок».

Здобувач вищої освіти самостійно розробляє план курсової роботи, погоджує його з викладачем, за потреби, корегує, узгоджує з науковим керівником графік виконання курсової роботи,.

Структура і зміст плану курсової роботи визначається обраною темою.

Курсова робота має виконуватись так, щоб усі її складові не повторювалися, а логічно вписувались у загальну структуру.

Рекомендується дотримуватись наступної побудови курсової роботи:

- зміст;
- вступ;
- основна частина, яка складається з теоретичної (теоретико-методологічної) частини; аналітичної частини, та частини, присвяченої удосконаленню фінансового механізму;
- висновки;

- список використаних джерел;
- додатки.

План курсової роботи наводиться в її окремому розділі, який має назву «ЗМІСТ». Зміст курсової роботи містить найменування та номери початкових сторінок вступу, усіх розділів і підрозділів, висновків, списку використаної літератури, додатків.

У ВСТУПІ (2-3 сторінки) необхідно розкрити: актуальність теми (стислий огляд сучасного стану проблеми, котрій присвячується курсова робота) і важливість її для підприємства на матеріалах якого виконується робота; теоретичне та практичне значення теми, її доцільність; вказати мету і завдання написання курсової роботи; визначити предмет і об'єкт дослідження; ступінь дослідження даної теми в науковій спеціальній літературі (поіменний перелік авторів (в алфавітному порядку) – фахівців з дослідження обраної теми); новизни проблеми, що досліджується; базу дослідження, за матеріалами якої виконується курсова робота, методи дослідження; стислий опис роботи за структурою.

У процесі постановки мети курсової роботи та формулювання завдань, об'єкта і предмету дослідження слід звернути увагу на наступне. Метою є обґрунтування теоретичних пропозицій і практичних рекомендацій, що дозволять удосконалити систему надання фінансових послуг фінансовими установами, що визначені темою роботи. Опис завдань повинен бути детальним, конкретним і повним, оскільки він визначає зміст розділів курсової роботи. Завдання формулюються у формі перерахунку (вивчити..., виявити..., описати..., проаналізувати..., дослідити..., визначити..., розробити..., удосконалити... тощо).

Визначаючи об'єкт і предмет дослідження курсової роботи, необхідно враховувати те, що об'єкт – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для вивчення, а предмет міститься в межах об'єкта і визначає тему курсової роботи. Об'єкт та предмет дослідження співвідносяться між собою, як загальне та часткове.

Наприклад: *Об'єктом* дослідження є економічні відносини між суб'єктами фінансового ринку як системи. *Предмет* дослідження – фінансовий ринок

України в сукупності його організаційно-економічних структурованих елементів, їх взаємозв'язку та взаємозалежності.

ОСНОВНА частина курсової роботи, має становити 90-95% від загального роботи (за виключенням додатків).

У першому (теоретичному) розділі розкривається фінансово-економічний зміст обраної теми дослідження, надається критичний огляд сучасних наукових і навчально-методичних джерел, формулюються невирішені питання, висвітлюються існуючі проблеми, пропонуються шляхи їх розв'язання або формулюються можливі гіпотези з обґрунтуванням власних висновків. Огляд повинен систематизовано відобразити стан предмета дослідження.

Цей розділ обов'язково має містити огляд літератури за запропонованою проблематикою. В огляді літератури здобувач вищої освіти повинен накреслити основні етапи розвитку наукової думки за проблемою, систематизувати інформаційні джерела, критично їх оцінити, відокремити найбільш суттєві положення, визначити головне в сучасному стані проблеми. Матеріали теоретичної частини слід систематизувати в певній логічній послідовності. Критично висвітлюючи роботи попередників, здобувач вищої освіти повинен спробувати накреслити ті питання, що залишаються невирішеними. Доцільно закінчити цей розділ висновками щодо необхідності проведення досліджень в даній галузі та запропонувати своє бачення вирішення існуючих проблем.

Другий (аналітичний розділ) повинен включати характеристику діяльності фінансових інститутів з надання конкретних видів фінансових послуг, аналіз динаміки їх розвитку, оцінку та порівняння фінансових показників цих фінансових інститутів. Якщо тема курсової роботи пов'язана з конкретним фінансовим інститутом, то в другому розділі необхідно надати коротку характеристику цього фінансового інституту (комерційного банку, кредитної спілки, інституту спільного інвестування тощо), проаналізувати його діяльність, фінансові показники (ліквідності, платоспроможності та стійкості). У цьому розділі обов'язково необхідно провести розрахунки відповідно до обраної методики. Вихідні дані фінансово-економічних показників мають бути одержані

із офіційних публічних джерел. Слухач бакалаврату повинен обрати оптимальні форми та методи дослідження процесів та джерела інформації для вивчення проблем.

У третьому (проектному розділі) на підставі теоретичного узагальнення існуючих підходів до проблематики дослідження та результатів всебічного аналізу предмету дослідження обґрунтовуються нові теоретичні, методичні та практичні пропозиції щодо вдосконалення системи надання тих чи інших фінансових послуг фінансовими інститутами, покращення фінансових показників їх діяльності. У цьому розділі можуть, наприклад, бути надані обґрунтування пропозицій, прогнозуватися параметри діяльності фінансового інституту.

Підчас написання проектного розділу слухач магістратури мусить довести свої вміння здійснювати об'єктивний науковий пошук вирішення проблем надання та розвитку фінансових послуг.

Аналітичний і проектний розділи курсової роботи мають бути проілюстровані схемами, графіками та таблицями. Усі розділи роботи мають бути логічно пов'язаними між собою.

Основна частина є складно структурованою. Розділи можуть бути представлені окремими пунктами (2-3 пункти в розділі. Матеріал курсової роботи бажано рівномірно розподіляти між окремими пунктами. Обсяг розділів та пунктів має бути розподілений пропорційно і складати близько 8-11 сторінок друкованого тексту для пункту та близько 20-25 сторінок для розділу.

У ВИСНОВКАХ (3-4 сторінки) слід стисло викласти результати власного дослідження у послідовності, передбаченій змістом роботи та надати пропозиції щодо вдосконалення розглянутих питань.

Кожен висновок повинен мати констатуючу і конструктивну частини. Висновки повинні містити коротке викладення основних підсумків проведеного аналізу діяльності підприємства за темою курсової роботи та обґрунтовані пропозиції, спрямовані на удосконалення проблем, розглянутих здобувачем вищої освіти (функціонування окремих сегментів ринку фінансових послуг,

забезпечення фінансової стійкості банківських установ, реформування системи пенсійного страхування тощо). У разі необхідності висновки слід підкріпити необхідними результатами розрахунків.

Кількість висновків має відповідати кількості поставлених завдань в роботі. За окремими завданнями може бути декілька висновків.

Загальний обсяг курсової роботи (без списку літератури та додатків) – 50-60 сторінок друкованого тексту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ містить перелік джерел, що використовуються при підготовці курсової роботи. Складаючи список необхідно враховувати обмеження щодо його обсягу – не менше 30 найменувань, але не більше 35.

У списку використаних джерел мають бути вказані лише ті джерела, які дійсно використовувалися. Навчальну і спеціальну літературу з теми курсової роботи здобувач вищої освіти вибирає самостійно, використовуючи для цього алфавітний, предметний або систематизований каталоги бібліотек. Обов'язковим є посиланням на джерела останніх років друку.

У **ДОДАТКАХ** наводяться форми первинних, зведених документів, форм фінансової звітності тощо. Додатки повинні обов'язково містити форми фінансової звітності компанії або статистичні дані щодо досліджуваного сегменту ринку (за останні 3–5 років).

4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота – це кваліфікаційна робота наукового характеру у вигляді спеціально підготовленого рукопису, написаного державною мовою України.

Курсову роботу друкують за допомогою комп'ютера з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210 × 297 мм) через півтора міжрядкових інтервали до тридцяти рядків на сторінці. Шрифт – Times New Roman, розмір 14.

Кожен структурний елемент (розділ) роботи повинен починатися з нового аркуша.

Основними параметрами розміщення тексту на сторінці є:

- відступ першого рядка кожного абзацу має дорівнювати 1 см;
- параметри сторінки: зліва –3,0; справа – 1,5; зверху і знизу – по 2,0;
- нумерація сторінок робиться у правому верхньому куті сторінки, причому номер на титульній (першій) сторінці не проставляється.

Текст курсової роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве, верхнє та нижнє – не менше 20 мм, праве – 10 мм.

Шрифт друку повинен бути чітким, чорного кольору, середньої жирності. Щільність тексту курсової роботи повинна бути однаковою.

Окремі друкарські помилки, описки і графічні неточності, які виявилися у процесі написання курсової роботи, можна виправляти підчищенням або зафарбуванням білою фарбою і нанесенням виправлень на тому ж місці.

Заголовки структурних частин курсової роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «НАЗВА РОЗДІЛУ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до тексту.

Не допускається розмішувати назву розділу (або його окремого пункту) у нижній частині сторінки, якщо після неї розміщено тільки один рядок тексту.

Відстань між заголовком (за винятком заголовку пункту) та текстом повинна дорівнювати 2 інтервалам.

Кожну структурну частину (розділ) курсової роботи потрібно починати з нової сторінки.

Сторінки курсової роботи слід нумерувати арабськими цифрами, додержуючись наскрізної нумерації впродовж усього тексту. Номер сторінки проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Титульний аркуш включають до загальної нумерації сторінок роботи, але номер сторінки не проставляють. Ілюстрації і таблиці, розміщені на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок роботи.

Нумерацію сторінок, розділів, пунктів, підпунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знаку «№».

Структурні елементи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» не нумерують.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу – їх номери складаються з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. У кінці номеру підрозділу повинна стояти крапка. Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

Кожну структурну частину роботи треба починати з нової сторінки. Заголовки структурних частин друкують великими літерами симетрично до тексту. Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу. Заголовки підпорядковуються правилам для речень української мови.

Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу.

Якщо заголовки складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Крапку в кінці заголовків не ставлять.

Відстань між заголовком структурної частини та текстом повинна дорівнювати двом вільним рядкам, заголовок підрозділу виділяється від тексту одним вільним рядком.

Наступний підрозділ починається після закінчення попереднього без переходу до нової сторінки з відступом двох вільних рядків.

Будь-які скорочення в роботі не допускаються, крім загальноприйнятих: кг, ц, т, км, га, грн., тис. грн., люд.-год. тощо.

Ілюстрації (рисунок, графіки, схеми) і таблиці необхідно подавати в курсовій роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, які розміщені на окремих сторінках курсової роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Таблицю або рисунок, розмір яких більші формату А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування у тексті або у додатках.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно у межах пункту (підрозділу), за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації повинен складатися з номера пункту і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка, наприклад: «Рис. 1.2» (другий рисунок першого

пункту). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Якщо в курсовій роботі подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) у межах пункту. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера пункту і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу). При цьому, нумерація є наскрізною, де перша цифра – відбиває номер розділу, а друга – порядковий номер таблиці у розділі, незалежно від того, до якого пункту розділу вона належить. Якщо у курсовій роботі одна таблиця, її нумерують за загальними правилами.

При переносі частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» та її номер вказують один раз праворуч над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовження табл.» і вказують номер таблиці, наприклад: «Продовження табл. 1.2».

Заголовки граф таблиці починають з великої літери, а підзаголовки – з малої, якщо вони становлять одне речення з заголовком. Підзаголовки, що мають самостійне значення, пишуть з великої літери. У кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставлять. Заголовки та підзаголовки граф вказують в однині. За необхідності, в таблиці може бути використаний шрифт – Times New Roman, розмір 14, інтервал – 1.

Спільна для таблиці одиниця виміру зазначається у заголовку у круглих дужках в кінці назви таблиці; в іншому випадку одиниці вимірювання вказують у верхніх або бічних заголовках з використанням загальноприйнятих скорочень; іноді для них виділяється окрема графа.

Якщо текст, який повторюється в графі таблиці, складається з одного слова, його можна замінити лапками (–//–); якщо з двох або більше слів, то при першому повторенні його замінюють словами «те ж», а далі – лапками. Ставити лапки замість цифр, знаків , математичних символів не дозволяється. Якщо

цифрові або інші дані в таблиці не подають, то на їх місці ставлять прочерк. Позначка «X» вказує, що клітина не підлягає заповненню. Значення показників у клітинах таблиці за можливістю слід округлювати у межах одного і того ж рядка чи граfi обов'язково з однаковим ступенем точності.

Приклад: Зразок оформлення таблиць

Інформація про основні фінансово-економічні показники діяльності підприємства наведена в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

Основні фінансово-економічні показники діяльності ТОВ «А» за 2022-2024 рр.

Показник	Рік			Відхилення (+, -) 2024 р. до 2022 р.	
	2022	2023	2024	тис. грн.	%
Дохід від реалізації товарів	835,9	857,8	659,7	-176,2	79,0
Собівартість реалізованих товарів	538,8	388,4	301,5	-237,3	55,9
Валовий прибуток	157,8	326,4	248,2	90,4	157,3
Чистий прибуток	-125,4	259,9	145,9	271,3	-

Формули в курсовій роботі (якщо їх більше однієї) нумерують у межах пункту. Номер формули складається з номера пункту і порядкового номера формули у пункті, між якими ставлять крапку. Номер формули пишуть біля правого краю аркуша на рівні відповідної формули у круглих дужках, наприклад: «(3.1)» (перша формула третього розділу).

Ілюстрації повинні мати назву, яку розміщують після їх номеру. При потребі ілюстрації пояснюють.

Цифровий матеріал, як правило, повинен оформлятися у вигляді таблиць.

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назву починають з великої літери. Назву не підкреслюють.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї. На всі таблиці курсової роботи повинні бути посилання у тексті, при цьому слово «таблиця» у тексті пишуть скорочено, наприклад: «... в табл. 1.2». У повторних посиланнях

на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: «див. табл. 1.3».

У разі, якщо таблиця велика за розміром, але не виходить за рамки сторінки, можна використовувати шрифт Times New Roman, розмір 12. Великі таблиці, які займають декілька сторінок слід подавати у додатках (наприклад, табл. Б.2: друга таблиця додатку Б).

Рівняння і формули треба виділяти з тексту вільними рядками. Вище і нижче кожної формули потрібно залишати не менше одного вільного рядка. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знаку рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (-), множення (\times) та ділення (\cdot).

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів потрібно подавати безпосередньо під формулою, у тій послідовності, у якій вони подані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта потрібно подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

При написанні курсової роботи здобувач вищої освіти повинен робити посилання на джерела, матеріали або окремі результати, які використовувалися при виконанні роботи. Такі посилання дають можливість відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дозволяють перевірити необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову, текст, обсяг. Посилатися потрібно на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли в них наявний матеріал, який не включено до останнього видання.

Якщо використовуються відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на яке посилаються у курсовій роботі.

Посилання у тексті курсової роботи на джерела потрібно зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад: «... у праці [1, с. 25-26] ...».

Посилання на ілюстрації роботи вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад, «рис. 1.2». Посилання на формули курсової роботи вказують порядковим номером у дужках, наприклад: «... у формулі (2.1)».

Список використаних джерел (література) розміщується після висновків.

На кожне джерело, наведене у списку, повинне бути посилання в роботі. Джерела розміщуються в списку, який необхідно подавати у такій послідовності: 1) Конституція, закони, нормативні акти та положення державного значення; 2) літературні, наукові джерела та матеріали періодичних видань тощо; 3) видання іноземною мовою (англ., франц. та ін.).

Науково-методичні джерела наводяться в алфавітному порядку за прізвищами авторів.

Можливо подання переліку використаних джерел за порядковим номером за черговістю посилання у тексті.

Відомості про джерела, які включені до списку, необхідно подавати відповідно до вимог державного стандарту з обов'язковим наведенням назв праць. Приклад оформлення джерел подано у Додатку Д.

Додатки оформляють як продовження курсової роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку посилань у тексті.

Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки і мати заголовок.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад: додаток А, додаток Б і т. д.

Текст кожного додатка при потребі може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад: «А.2» (другий розділ додатка А).

Завершена робота повинна бути зброшурованою з дотриманням такої схеми подачі матеріалу:

- титульний аркуш (додаток Б.);
- рецензія наукового керівника;
- зміст;

- вступ;
- основна частина курсової роботи за пунктами;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

Завершена курсова робота підписується здобувачем вищої освіти на останній сторінці списку використаної літератури із зазначенням дати завершення роботи та надається у встановлений термін на кафедру фінансів для реєстрації з подальшим переданням її керівнику, який здійснює рецензування та оцінювання якості виконання роботи, робить висновок щодо допуску її до захисту. Форма рецензії курсової роботи, критерії та порядок її оцінювання регламентуються цими методичними рекомендаціями (Додаток В).

При відповідності поданої курсової роботи всім вимогам та наявності рецензії наукового керівника вона допускається до захисту здобувачем вищої освіти. У разі невідповідності курсової роботи вимогам або відсутності рецензії наукового керівника, вона не допускається до захисту здобувачем вищої освіти.

5. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ТА ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Перед захистом здобувач вищої освіти зобов'язаний ознайомитися з рецензією, проаналізувати її та підготувати відповіді на зауваження рецензента.

Процедура захисту курсової роботи складається з наступних етапів:

а) короткої (до 10 хвилин) доповіді здобувача вищої освіти, в якій стисло викладається мета роботи, актуальність теми, вибір об'єкта і предмета дослідження; розкривається зміст питань, що виносяться на захист та конкретні пропозиції щодо курсової роботи, а також даються відповіді на зауваження, що є у рецензента;

б) обговорення роботи, під час якої даються відповіді на запитання членів комісії.

При визначенні підсумкової оцінки курсової роботи бакалавра комісія керується такими відпрацьованими кафедрою критеріями:

- ступінь глибини і самостійності виконаної роботи;
- рівень теоретичної підготовки щодо використаних у роботі статистичних методів і прийомів обробки первинних даних;
- уміння і результативність практичного застосування методології аналізу фінансового стану підприємства;
- здатність аналізувати отримані результати та аргументовано формулювати висновки і пропозиції;
- якість оформлення роботи, дотримання терміну виконання і подання на кафедру.

З урахуванням цих критеріїв науковий керівник дає попередню оцінку курсової роботи (умовою допуску курсової роботи до захисту перед комісією є отримання не менше 45 балів).

Курсова робота, виконана тільки на основі теоретичних джерел без використання практичного матеріалу до захисту не допускається.

Максимальна оцінка за відповіді на запитання та аргументацію під час захисту курсової роботи складає 15 балів.

Кожен з трьох членів комісії може оцінити здобувач вищої освіти від 0 до 5 балів. Оцінка враховує рівень презентації наукової роботи, тобто вільне володіння текстом, кваліфікований та аргументований виклад основних положень роботи і висновків за результатами дослідження, теоретичне і прикладне спрямування їх. Складовою оцінки під час захисту є належний рівень відповідей на запитання членів комісії, тобто точність, лаконічність та логічну послідовність, володіння суттю обраної проблеми, знання відомих напрацювань по обраній темі, уміння вступати в дискусію і аргументувати власну точку зору та наукову позицію.

Отже, захист курсової та кваліфікаційної роботи складається з оцінки, що запропонована науковим керівником та додаткових балів отриманих під час захисту, які за шкалою ECTS, що діє в Академії, трансформується у національну шкалу:

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за 100-бальною шкалою МАУП	Оцінка за національною шкалою
A	90 – 100	5 (відмінно)
B	82 – 89	4 (добре)
C	75 – 81	
D	68 – 74	
E	60 – 67	3 (задовільно)
FX	45 – 59	2 (незадовільно) з можливістю повторного захисту
F	1 – 45	2 (незадовільно) з обов'язковим повторним написанням роботи

Якщо сукупний бал за результатами оцінки керівника та презентації і захисту курсова робота оцінено менше ніж на 60 балів (FX), то здобувач вищої освіти має право на повторний захист (через 5-7 днів).

У разі отримання здобувачем вищої освіти за результатами оцінки керівника 45 і менше балів, курсова до захисту не допускається, здобувач вищої освіти зобов'язаний підготувати нову роботу (за іншою темою) та подати її до захисту у визначений строк.

Курсові роботи, оцінені в 90-100 балів, які носять пошуково-дослідницький характер, містять конкретні та аргументовані пропозиції, за рішенням кафедри можуть бути рекомендовані на студентські наукові конференції (конкурси).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна

1. Цивільний кодекс України від 16/03/2003 № 435-15 із змінами, внесеними згідно із Законом № 980-IV (980-15) від 19/06/2003, ВВР, 2004, № 2, ст.6 № 1255- IV (1255-15) від 18/11/2003, ВВР, 2004, № 11, ст.14; № 1713- IV (1713-15) від 12/05/2004, ВВР, 2004, № 33-34, ст. 403.
2. Закон України «Про фінансовий лізинг» від 16/12/1997 р. № 723/97 – ВР із змінами внесеними Законом України від 14/01/1999 р. № 394-14, в редакції Закону № 1381- IV (1381-15) від 11/12/2003.
3. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 07 грудня 2001 №2121-III із змінами і доповненнями.

4. Закон України «Про цінні папери і фондову біржу» від 18.06.91 №1201/ВР із змінами і доповненнями (у редакції Закону 2006 р.).
5. Закон України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» від 30.10.96 №448/96 із змінами і доповненнями.
6. Закон України «Про Національну депозитарну систему і властивості електронного обігу цінних паперів в Україні» від 10.12.97 №710/97 із змінами і доповненнями.
7. Закон України «Про страхування» від 15.05.96 із змінами і доповненнями в редакції Закону України від 4 жовтня 2001 року №2775 із змінами і доповненнями.
8. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринку фінансових послуг» від 12 червня 2001 р. №2664-III із змінами і доповненнями.
9. Закон України «Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні фонди) від 22.03.2001 р. №2318 із змінами і доповненнями.
10. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.1999 р. №679 із змінами і доповненнями.
11. Закон України «Про господарські товариства» від 1996 року із змінами і доповненнями.
12. Закон України «Про іпотеку» № 898-IV від 5 червня 2003 року.
13. Закон України «Про іпотечне кредитування, операції з консолідованим іпотечним боргом та іпотечні сертифікати» Відомості Верховної Ради (ВВР).
14. Закон України «Про фінансово-кредитну діяльність і управління майном при будівництві нерухомості і операціях з нерухомістю». УК, 2003
15. Закон України «Про платіжні системи та переказ грошей в Україні» від 05.04.2001 р. №2346 із змінами і доповненнями.
16. Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств» від 22/05/1997 із змінами і доповненнями.
17. Закон України «Про податок на додану вартість» 168/97-ВР із

змінами і доповненнями.

18. 18 Закон України «Про кредитні спілки» від 1997 в редакції 20.12.2001р. №2908-III. року із змінами і доповненнями.

19. Закон України «Про акціонерні товариства» від 17 вересня 2008 р. №514-УІ.

20. Закон України «Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень» від 18.11.2003р. №1255- IV.

21. Закон України «Про заставу»// Право і практика,-1999,-№11.

22. Закон України «Про нотаріат» від 02.09.1993 р.

23. Закон України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» від 12.07.2001р. №2658-III.

24. Закон України «Про порядок здійснення консорціумного кредитування» від 03.11.1999 р. №533.

25. Закон України «Про іпотечні цінні папери» від 2008 року і змінами і доповненнями.

26. Однаковий Закон про чеки від 1931 р. Додаток 1 до Женевської конвенції.

27. Однаковий Закон про векселі від 1930 р. Додаток до Женевської конвенції.

28. Декрет КМУ «Про систему валютного регулювання і валютного контролю в Україні» від 19.02.93.

29. Про кредитування: Постанова НБУ від 05.03.03 №79.

30. Про схвалення Методики розрахунку економічних нормативів регулювання діяльності банків в Україні. Постанова НБУ № 315 від 02. 06. 09.

31. Положення про впровадження пластикових карток міжнародних платіжних систем в розрахунках за товари, надані послуги та при видачі готівки (Постанова НБУ від 22.02.1997 р. №37) із змінами і доповненнями.

32. Положення про порядок емісії платіжних карток і здійснення операцій з їх застосуванням /Постанова НБУ від 24.09.1999 р. № 479) із змінами і доповненнями.

33. Положення (стандартів) бухгалтерського обліку 7, 14, 16.
34. Буднік М.М., Мартюшева Л.С., Сабліна Н.В. Фінансовий ринок: навч. посіб. - К.: ЦУЛ, 2009. - 334 с.
35. Васильєва В.В., Васильченко О.Р. Фінансовий ринок: навч. посіб. - К.: ЦУЛ, 2008. - 368 с.
36. Дегтяр О. А. Конспект лекцій з дисципліни «Фінансовий ринок» (для студентів усіх форм навчання спеціальності 073 – Менеджмент) / О. А. Дегтяр ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 127 с.
37. Еш С. М. Фінансовий ринок: навч. посіб./ [Еш С. М.]. - К.: ЦУЛ, 2009. - 528 с.
38. Калашнікова Т.В. Фінансовий ринок: навч. посіб/ Калашнікова Т.В. - К.: Хай-Тек Прес, 2008. - 232 с.
39. Клименко В. В., Акімова Л. М., Докієнко Л. М. Фінансовий ринок: навч. посіб. - К.: ЦУЛ, 2015. - 358 с.
40. Криховецька З.М. Фінансовий ринок : навчальний посібник. – 3-є вид., переробл. та доповн. – Івано-Франківськ, 2014. – 430 с.
41. Суторміна В. М., Дегтярьова Н. В. Фінансовий ринок: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. — Вид. 2-ге. — К.: КНЕУ, 2008. — 176 с.
42. Фінансовий ринок : підручник : у 2-х т. / Коваленко Ю. М., Ковернінська Ю. В., Онишко С. В., Кужелев М. О. та ін. ; кер. авт. кол. і наук. ред. Ю. М. Коваленко. – Ірпінь : Університет ДФС України, 2018. – (Серія «Податкова та митна справа в Україні», т. 117). Том 1.
43. Фінансовий ринок : підручник : у 2-х т. / Коваленко Ю. М., Ковернінська Ю. В., Онишко С. В., Кужелев М. О. та ін. ; кер. авт. кол. і наук. ред. Ю. М. Коваленко. – Ірпінь : Університет ДФС України, 2018. – (Серія «Податкова та митна справа в Україні», т. 117). Том 2.
44. Фінансовий ринок: Навч. посіб./ За заг. ред. Арутюнян С.С. - К.: Гуляєва В.М., 2018. - 484 с.
45. Фінансовий ринок: Навчальний посібник / Н. В. Трусова, С. А.

Нестеренко, І. Є. Якушева та ін. – Мелітополь: Видавничий будинок ММД, 2021. – 236 с.

46. Черкасова С. В. Фінансовий ринок: Навч. посіб./ [Черкасова С. В.]. - Л.: Магнолія 2006, 2010. - 330 с.

47. Шкварчук Л. О. Фінансовий ринок: навч. посіб. - К.: Знання, 2013. - 382 с.

Допоміжна література

1. Калина А.В. Кошєєв О.О. Фондовий ринок: Навч. посіб. для дистанційного навчання / К.: Вид-во «Університет «Україна», 2006.

2. Силантьєв С. О. Менеджмент похідних фінансових інструментів : навч. посібник / С. О. Силантьєв; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київський нац. екон. унт ім. В. Гетьмана». – К. : КНЕУ, 2010. – 279 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. www.rada.gov.ua - офіційний сайт Верховної Ради України
2. www.bank.gov.ua - офіційний сайт НБУ
3. www.nssmc.gov.ua – офіційний сайт НКЦПФР
4. <https://pfts.ua/> - сайт ПФТС
5. <http://fbr.com.ua/> - сайт фондової біржі Перспектива
6. <https://ukrse.com.ua/> - українська фондова біржа

ДОДАТКИ

Додаток А

Тематика курсових робіт з дисципліни «Фінансовий ринок» (для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем)

1. Валютний ділінг.
2. Валютні опціони.
3. Валютні ризики і методи їх хеджування.
4. Валютні ф'ючерси.
5. Внутрішній та зовнішній фінансові ринки.
6. Грошовий ринок: поняття, основні складові та інструменти, їх характеристики, механізм функціонування.
7. Екологічні та соціальні фінансові інструменти.
8. Зелені облігації як інструмент фінансування сталого розвитку.
9. Інвестиційні посередники.
10. Інноваційні фінансові послуги на глобальному ринку.
11. Інтеграція фінансових ринків: міжнародний досвід і перспективи для України.
12. Інфраструктура ринку капіталів у цифрову епоху.
13. Іпотечне кредитування.
14. Кредитний ринок України.
15. Операції на валютному ринку.
16. Процентні ставки: поняття, вимірювання, поведінка процентних ставок.
17. Ринок акцій.
18. Ринок дорогоцінних металів.
19. Ринок облігацій.
20. Ринок опціонів та ф'ючерсів.
21. Ринок похідних інструментів.
22. Ринок цифрових активів та NFT.
23. Розвиток криптовалютного ринку в Україні та світі.

24. Факторинг як механізм підвищення зовнішньоекономічних угод.
25. Фінансове забезпечення сталого розвитку: ринок зелених облігацій.
26. Фінансовий ринок України.
27. Фінансові активи: поняття, види, застосування.
28. Фінансові інститути: поняття, функції, їх роль в розвитку фінансового ринку.
29. Фінансові посередники та їх функції.
30. Фінансові ринки: поняття, класифікація, функції та структура.
31. Фінансові технології (FinTech) та їх вплив на фінансові ринки.
32. Фінансові технології та автоматизовані платіжні системи на валютному ринку.
33. Фінансування стартапів на фінансових ринках.

Зразок оформлення титульної сторінки курсової роботи

**ПРАТ «ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ЕКОНОМІКИ ТА
БІЗНЕСУ**

Кафедра фінансів, банківської та страхової справи

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «ФІНАНСОВИЙ РИНОК»

на тему _____

Здобувача(ки) _____ курсу _____
групи _____
спеціальності _____

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник _____

_____ (посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Національна шкала _____

Кількість балів: ____ Оцінка ECTS _____

Члени комісії: _____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Київ – 20__ р.

Зразок оформлення змісту курсової роботи**ЗМІСТ**

ВСТУП.....	
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ НЕДЕРЖАВНИХ ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ В УКРАЇНІ.....	
1.1 Сутність поняття недержавного пенсійного забезпечення.....	
1.2 Механізм створення та функціонування недержавних пенсійних фондів.....	
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ДІЯЛЬНОСТІ НЕДЕРЖАВНИХ ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ В УКРАЇНІ.....	
2.1 Загальна характеристика системи НПФ в Україні.....	
2.2 Аналіз динаміки розвитку недержавних пенсійних фондів та інфраструктури, що їх обслуговує.....	
2.3 Оцінка фінансових результатів діяльності НПФ.....	
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НЕДЕРЖАВНИХ ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ УКРАЇНИ.....	
3.1 Удосконалення законодавства з недержавного пенсійного забезпечення.....	
3.2 Розробка моделі ефективного управління НПФ.....	
ВИСНОВКИ.....	
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	
ДОДАТКИ.....	

Форма рецензії курсової роботи

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕСУ

РЕЦЕНЗІЯ НА КУРСОВУ РОБОТУ

Здобувача(ки)

(Прізвище, ім'я та по-батькові)

Шифр групи

З дисципліни

(назва дисципліни)

Тема

№ п/п	Критерії оцінювання курсової роботи	Бали, що знімаються за невиконання вимог	Бали, що знімаються по даній роботі
1.	Оформлення курсової роботи не відповідає вимогам: (недотримання вимог щодо обсягу текстової частини роботи, шрифт та інтервал не відповідають встановленим, відсутня нумерація сторінок, відсутні заголовки пунктів, неправильне оформлення цифрового та графічного матеріалу тощо)	2-5	
2.	Несвочасне затвердження плану або несвочасна реєстрація курсової роботи	5	
3.	Вступ не відповідає вимогам: (відсутнє обґрунтування актуальності теми та її значимості, не визначені мета і завдання курсової роботи, не представлена характеристика структури роботи, не визначені об'єкт та предмет дослідження)	2-5	
4.	У курсовій роботі відсутня логічна послідовність і науковий стиль викладу	2-5	
5.	Викладення теоретичної частини курсової роботи не відповідає вимогам: (відсутні глибина, всебічність і повнота викладення теоретичного матеріалу, не показані дискусійні питання тощо)	5-10	
6.	Сучасний стан об'єкта дослідження, якість аналізу не відповідає вимогам: (відсутній табличний та ілюстративний матеріал або його аналіз, використані «застарілі дані», наведені дані не пов'язані зі змістом тексту, відсутній аналіз поданого практичного матеріалу або його динаміка тощо)	5-10	
7.	Проблематика, шляхи вирішення або зарубіжний досвід не відповідає вимогам: (не виявлена і не поставлена проблема по даній темі, не визначені шляхи вирішення проблем, не зазначено вдосконалення фінансової практики, відсутня власна точка зору чи її аргументація тощо)	5-10	
8.	Висновки не відповідають вимогам: (не мають зв'язку з результатами дослідження, не підведені підсумки по всіх висвітлених питаннях, не визначені шляхи і напрями вирішення проблемних аспектів теми тощо)	2-5	
9.	Список літератури не відповідає вимогам: (неправильно оформлений, відсутня законодавча та інформаційна бази, застаріла періодична література тощо)	2-5	
УСЬОГО			

Роботу перевіряє:		Кількість балів за виконання курсової роботи	Зміна балів при захисті курсової роботи (до +/- 15)	Оцінка, що заноситься до відомості		
				за 100-бальною шкалою	за 4-бальною шкалою	за системою ECTS
(вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали наукового керівника)						
Підпис наукового керівника	Дата перевірки курсової роботи					

Примітки:

Приклади бібліографічного опису окремих видів документів**Книга одного автора:**

Гражевська Н.І. Економічні системи епохи глобальних змін [Текст]: [монографія] / Н.І. Гражевська – К.: Знання, 2008. – 431 с.

Книга двох авторів:

Гриньова В.М. Соціально-економічні проблеми інноваційного розвитку підприємств [Текст]: [монографія] / В.М. Гриньова, О.В. Козирєва. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2006. – 192 с.

Книга трьох авторів:

Держава і ринок: філософія взаємодії [Текст]: [моногр.] / [І. Й. Малий, М. І. Диба, М. К. Галабурда]; за ред. І. Й. Малого; Київ. нац. екон. ун-т. – К.: КНЕУ, 2005. – 358 с.

Книга багатьох авторів:

Потенціал національної промисловості: цілі та механізми ефективного розвитку / [Кіндзерський Ю.В., Якубовський М.М., Галиця І.О. та ін.]; за ред. канд. екон. наук Ю.В. Кіндзерського; НАН України; Ін-т екон. та прогнозув. – К., 2009. – 928 с.

Окремий том багатотомного видання:

Стратегічні виклики 21 століття суспільству та економіці України: у 3-х томах / В.М. Геєць, В.П. Александрова, Ю.М. Бажал, А.М. Гуржій, М.С. та Данько; [Геєць В. М., Александрова В. П., Бажал Ю. М., Гуржій А. М., Данько М. С. та ін.]; Ін-т економіки та прогнозування НАНУ; Український форум; за ред. В. М. Гейця, В. П. Семиноженка, Б. Є. Кваснюка. – Т. 1: Економіка знань – модернізаційний проект України. – К.: Фенікс, 2007. – 544 с.

Опис статей з наукових збірників:

Якубовський М.М. Пріоритети технологічної політики та структурних змін [Текст] // Потенціал національної промисловості: цілі та механізми ефективного розвитку / [Кіндзерський Ю.В., Якубовський М.М., Галиця І.О. та ін.]; за ред. канд. екон. наук Ю.В. Кіндзерського; НАН України; Ін-т екон. та прогноз. – К., 2009. – С. 353-368.

Опис статей із журналів:

Шостак Л. Відкрита економіка: перспективи позиціонування України у світовій господарській системі [Текст] / Л. Шостак, О. Бадрак // Економіка України. – 2009. – № 7. – С. 38-48.

Опис авторефератів

Яковенко Л.І. Промислова політика в трансформаційній економіці: інвестиційний аспект: Автореф. дис. ... доктора економ. наук : 08.01.01 / Л.І. Яковенко / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Київ, 2001.– 25 с.

Закони

Закон України «Про державний бюджет України на 2010 рік» від 27 квітня 2010 року № 2154 // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2010. – № 22-23, №24-25. – ст. 263 [із змінами та доповненнями] [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: [сайт]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2154-17>. – Назва з екрана.

Електронні видання

Основні показники діяльності банків України [Електронний ресурс] // Національний банк України: [сайт]. – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/Bank_supervision/dynamics.htm. – Назва з екрана.